

Krizové plány, metodiky pro prevenci a šetření případů šikany

Příloha minimálního preventivního programu

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Na základě Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, Č. j. 24 246/2008-6 a Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních Č. j.: 20 006/2007-51 vydávám jako ředitel školy tuto přílohu MPP. Příloha je součástí školního řádu.

Obsah:

1. Předmět
2. Vymezení základních pojmů
3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků
 - 3.1 Odpovědnost školy a ochraně zdraví žáků.
4. Prevence proti šikanování
 - 4.1 Školní vzdělávací program
 - 4.2 Systém dalšího vzdělávání školy
 - 4.3 Informování pedagogických pracovníků
 - 4.4 Školní řád
 - 4.5 Spolupráce se specializovanými institucemi
5. Krizový plán a postupy řešení šikanování
 - 5.1 Řešení šikany
 - 5.2 Vyšetřování šikany
 - 5.3 Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR
6. Závěrečné ustanovení

1. Předmět

Tento Program proti šikanování ve škole slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

Tento program je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

2. Vymezení základních pojmů

Zpracováno podle metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky Č. j. 24 246/2008-6.

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. V místech jejího výskytu dochází ke ztrátě pocitu bezpečí žáků, který je nezbytný pro harmonický rozvoj osobnosti a efektivní výuku. Na rozdíl od jiných druhů násilí je šikana zvláště zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Tak i při relativně malé intenzitě šikany může u jejích obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v kolektivu.

Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných fázích vyskytuje v téměř každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Důraz je nutné zaměřit na vytváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů, zabývat se vztahy v třídních kolektivech ještě před vznikem šikanování. K tomuto je potřeba zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů, v práci s dynamikou skupiny, v podpoře a upevňování zdravých třídních norem dětí, žáků a studentů jako prevenci šikanování.

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Podoby šikanování jsou:

1. přímá podoba šikany:

- fyzické útoky v podobě bití,
- vydírání,
- loupeže,
- poškozování věcí,
- slovní útoky v podobě nadávek,
- pomluvy,
- vyhrožování,
- ponižování,
- sexuální obtěžování až zneužívání,
- kyberšikana prostřednictvím elektronické komunikace (útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.).

2. nepřímá podoba šikany

- demonstrativní přehlížení,
- ignorování žáka či žáků.

Pocit bezpečí každého jedince a jeho začlenění do třídního kolektivu je základní podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu třídy a školy. Pedagogičtí pracovníci mají za povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoli formě a podobě nesmí být pracovníky školy akceptováno. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním s některými žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování těchto žáků jejich spolužáky.

3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

3.1 Odpovědnost školy a ochraně zdraví žáků.

Škola je odpovědná souladu s ustanovením § 29 zákona č. 5651/2004 Sb., školský zákon. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

4. Prevence proti šikanování

4.1 Školní vzdělávací program

Základem prevence šikanování a násilí ve škole je Školní vzdělávací program, který podporuje pozitivní vzájemné vztahy mezi žáky (a mezi žáky a učiteli) a usiluje o vytváření bezpečného prostředí školy.

4.2 Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů, v podpoře a upevňování zdravých třídních norem žáků jako prevenci šikanování
- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky šikanování

4.3 Informování pedagogických pracovníků

Informování pedagogických pracovníků, rodičů i žáků o dané problematice formou:

- a) okamžité řešení
- b) poradami na všech stupních

4.4 Školní řád

Zapracování prevence patologických jevů do školního řádu a dodržování školního řádu.

4.5 Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany spolupracovat s institucemi:

- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, psychiatry.
- v resortu sociální péče – s oddělením OSPOD – úsek sociální kurately pro děti a mládež

5. Krizový plán a postupy řešení šikanování

5.1 Řešení šikany

1. Depistáž.
2. Potvrzení původního podezření, spolupráce s kolegy, speciálním pedagogem a psychologem.
3. Oddělení agresora a oběti.
4. závažné případy řešit s PČR, státním zástupcem, OSPOD, zákonným zástupcem.

5.2 Vyšetřování šikany

a) Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou):

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

b) Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení PČR, OSPOD, Státnímu zastupitelství, zákonným zástupcům.

5.3 Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi:

- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, psychiatry.
- v resortu sociální péče – s oddělením OSPOD – úsek sociální kurately pro děti a mládež

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění):

- Policie ČR.
- orgán sociálně právní ochrany dítěte

6. Závěrečné ustanovení

- Příloha MPP nabývá platnosti dnem 1. ledna 2018
- Příloha MPP nabývá účinnosti dnem: 24. ledna 2018
- Zaměstnanci školy byli seznámeni s touto přílohou MPP na pedagogické radě dne 24. ledna 2018.